

018697

Innberetning v/ Ørn Kristiansen

oktober 1982

innberetningsdato

Døskeland

gnr. 85

bnr. 1

fk.nr.

gardsnavn

Gaular

Sogn og Fjordane

kommune

fylke

eier/bruker

postnummer/adresse

Ang. Utgravning av kullgrop.

22.9.1982

dato

Grunnet veiarbeid har "Vegvesenet" tatt jordmasser fra dette området som ligger på en slette ca. 3 m over Gaular-elvas normalvannstand. Gravemaskiner grov seg innover sletta bit for bit og fjernet jordmasser- som stort sett er steinfri- helt ned til leire/aur (grovkisse 1).

Etter at jordlaget var fjernet helt ned til leira, ble steinsamlingen oppdaget. Derfor er kun den nederste del av kokegropa intakt. Om den har vært steinforet oppover et stykke er derfor umulig å si.

Jordmassen var opptil 1½ m dyp og ispedt kullbiter fra topp til bunn, men med en kraftig markert kullstripe ved overgang jord/leira (tidlig svidjebrek?) (Skisse 2). Denne stripa lå i høyde med øverste kull-laget i gropa (kullprøve 1) uten at de to med det trenger å være samtidig i tid.

Selve gropa

Gropa er oval på form, ca. 100x90 cm i tverrmål. Steinforing rundt sidene i opptil 3 lag oppå hverandre. Disse er skjørbrente i likhet med steinene inne i selve gropa.

Steinene i foringen er knyttenevestore oval/runde, men med etpar avlange flate imellom. De sist nevnte bar ingen spor av å være rispèt i Steinene inne i gropa er mindre enn de i foringen og alle er utsatt for kraftig varme, da de er svært skjøre.

Kullaget i bunnen er 4-5 cm i tykkelse og ligger på selve auren. Der er ingen steiner intensjonelt lagt i bunnen. Over dette kullaget er det mange små, runde steiner tett som et eget "lag". Deretter er det kull igjen med enkelte steiner i.

Kull er det også mellom steinene, men etter det jeg kan se- og etter alle steinene i midten av kullaget- mener jeg at det her kan være 2 bruksfaser. Derfor kullprøver av både topp-og bunnlag i gropa.

Tykkelsen på hele kullaget er rundt 15 cm og jevnt tykt over det hele. Tok nemlig snitt gjennom gropa! (se bilder).

Ca. 30cm bak gropa har gravemaskinene latt stå igjen en jordvegg i ca. 40 m lengde (skisse 2).

Det ser ut som jordsmonnet er tykkest akkurat her hvor gropa ble anlagt. Noen funn ble ikke gjort i fra gropa, enda massene ble nøye undersøkt.

Altså: Gropa er gravet gjennom leirelaget og et stykke ned i auren, er sideforet hele veien rundt og helt udiskutabelt laget av mennesker.

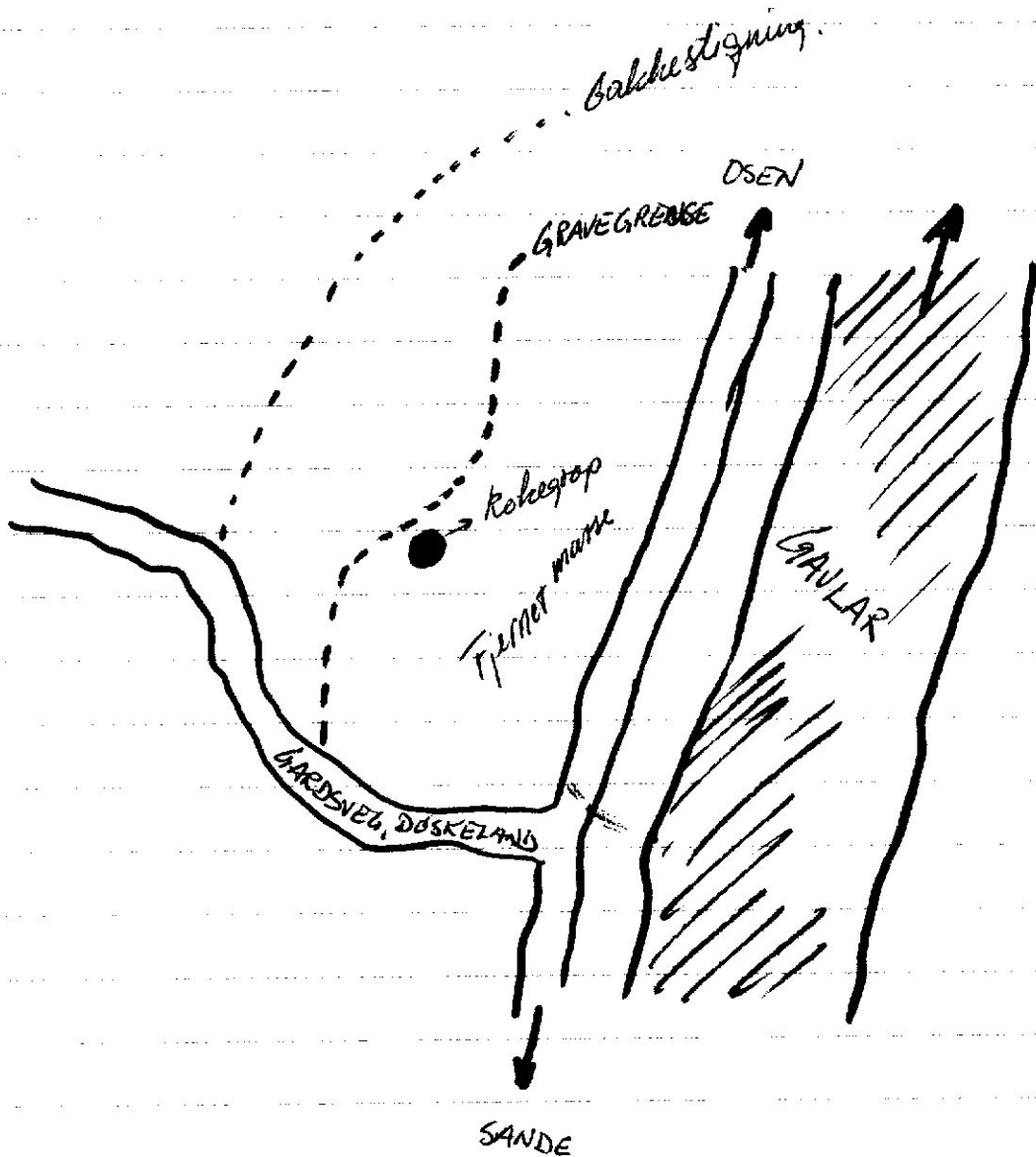
Førde,

Ørn Kristiansen

Grooskisse 1.

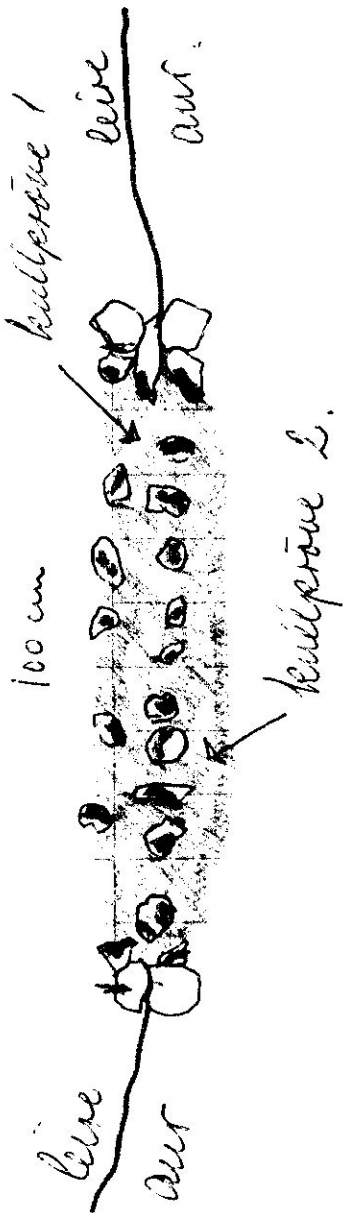
Översiktskisse

Döskeland, Gaular.

Skisse 3.

Schnitt gennem grove.

Til orientering.

Lørdag 18.9.82

Tok tur til Døskeland for å se på saken B. Myhre hadde telefonert om. Hele området lå under vann etter langvarig regnvar. Selv om plast var lagt ned, kunne intet gjøres.

Mandag 20.9.82

Tilbake igjen! Myre var enda vått og fuktig - og spor ville gå tapt ved graving (nedrasing av masse o.s.v.). Grov derfor skakter og revoket opp området rundt gropa. Rullet opp jordvegg bak gropa over en lengde på ca. 4. meter.

Onsdag 22.9.82.

Fikk endelig vær og foreforhold gode nok. Grov ut kokegropa, tok mål, fotograferte (selv om lysit kanskje ikke er godt nok), revoket opp og fikk 2 kullprøver.

Fotoliste, slides.

Foto	1 ✓	-	Jordvegg bak kokegrop
"	2 ✓	-	Grop for opprensning
	3 ✓		" sett ovenfra
	4 } ✓		gropa i framdel med
	5 } ✓		jordvegg bak
	6 } ✓		Snitt gjennom gropa
	7 } ✓		
	8 }		steinas er fjernet
	9 }		
	10 }		avslutningsbilder
	11 }		ferdig opprensket.

disse sendes snart!

Kullprøve 1.

Fra øverste lag i gropa
(se skisse 3)

Kullprøve 2

sendt C¹⁴ lab. i okt. 1982.
Fra bunnlaget nærmest aur
ifra gropa.
(se skisse 3)